

[K. B. Andersen.]

kan foretage os, mens uret, europæisk set, er sat i stå.

Triumferen giver situationen heller ikke baggrund for. Nogle vil måske tale om, hvilken vej vi hellere skulle have fulgt, f. eks. i form af at arbejde for en isoleret tilslutning til fællesmarkedet, men politisk farbar har denne vej som bekendt på intet tidspunkt været, ligesom den ikke er det i dag. Der kan måske af andre triumferes, af andre, der havde håbet på et sammenbrud, fordi de enten ikke ville eller ikke kunne se en dynamisk udviklings økonomiske og politiske krav. Dette sidste standpunkt har kunnet forene den nationale chauvinisme og den mærkelige vækst, der kan betegnes som den nationale socialisme. Den vil måske kunne glæde sig over en kortere tids medbør, inden udviklingen går videre og atter efterlader den ved vejkanten.

Uden triumf, blot som en konstatering, kan der peges på, at de senere ugers og de senere dages debat ikke efterlader tvivl om, at der også inden for fællesmarkedet visse steder er en klar fornemmelse af rigtigheden af det synspunkt, som gang på gang er blevet fremført i den hjemlige debat: at det europæiske samarbejde vil blive et andet den dag, det udvides med England og de skandinaviske lande.

Det grundlag, regeringen har givet for den debat, situationen måtte afføde, er der al anledning til at takke for. Det gælder både de klare redegørelser, vi fik i fredags fra den højtærede statsminister og den højtærede udenrigsminister, og det gælder den indsats, der er gjort af de to ministre i form af omgående kontakt i den ny situation med ledende statsmænd i Frankrig og England og i vore skandinaviske broderlande.

Mit parti kan helt ud tilslutte sig, at det fortsat er målet for Danmark at blive optaget i fællesmarkedet sammen med England, fordi Danmark kun vil kunne finde en helt tilfredsstillende løsning i et samarbejde omfattende vore hovedmarkeder.

Da Danmark er det land, der vil blive hårdest ramt blandt de europæiske nationer i økonomisk henseende på grund af vort erhvervslivs særlige struktur, den store andel af vor eksport, der går til Vesteuropa, og den store andel af eksporten, der udgøres

af en landbrugseksport, der i stigende grad rammes af beskyttende barrierer ude omkring, er det uden videre klart, at tiden i venteværelset ikke kan tilbringes med hænderne i skødet. Opgaverne i denne periode må i det væsentlige blive tre: at udnytte alle muligheder for at opretholde og søge at øge vor eksport, at modvirke forsøg på at skabe nye vanskeligheder for den videre europæiske udvikling og endelig at søge at undgå selvskabte plager, der vil stille os ugunstigere i den konkurrence, vi møder ude omkring.

I forbindelse med den første af disse opgaver: arbejdet på at fremme eksporten med alle til rådighed stående midler, er der grund til at pege på, at en sådan indsats ud over de forhandlinger gennem de bestående internationale organer, som den højtærede udenrigsminister i sin redegørelse pegede på, også må omfatte en udbygning af det bestående samarbejde mellem stat og erhvervsliv, som er en helt nødvendig forudsætning for fremme af eksporten ikke mindst på de nye markeder ude omkring, der kun kan erobres gennem en øget salgs- og oplysningsindsats og gennem omfattende eksportgarantiordninger, sådan som vi ser det praktiseret af en række af de lande, vi i den henseende konkurrerer med.

Den højtærede udenrigsminister har tidligere — det var vist i fjernsynets krydsild, så vidt jeg husker — været inde på betragtninger over en videre udbygning af udenrigstjenesten. At det vil koste skatteyderkroner at foretage en sådan fuldt ud tidssvarende udbygning, er lige så givet, som at det for os alle vil blive dyrt at spare de midler, som en sådan udbygning til den nødvendige kontakt med de mange nye markeder vil kræve.

I den redegørelse, vi modtog forleden dag om Danmarks samhandel med udenforstående lande, peges der på kreditproblemet med disse bemærkninger — jeg beder om tilladelse til at citere —:

„Det er karakteristisk for mange udviklingslande, at realiseringen af store udviklingsprojekter bevirker en så betydelig forøgelse af importen, så det giver anledning til langvarige valutavanskeligheder. En betingelse for i en sådan situation at kunne opretholde end-sige udvide eksporten af investerings-